

Time: 3 Hours

Marks: 100

N.B.: 1. All questions are compulsory.

2. All questions carry equal marks.

1. Attempt **any two** of the following.

- a) Explain the concept of voluntary organization.
- b) Describe the types of voluntary organization.
- c) Discuss the feature of voluntary sector.

2. Attempt **any two** of the following.

- a) Explain the emergence and development of voluntary sector in India.
- b) Explain the importance of voluntary organization in rural development.
- c) State the principles of management of voluntary organization.

3. Attempt **any two** of the following.

- a) State the key issues before voluntary organization.
- b) Examine the various activities of voluntary organization.
- c) Discuss on 'Need of people's participation in the Non-Government Organization'.

4. Attempt **any two** of the following.

- a) Review the registration process of Non-Government Organization.
- b) State the revenue sources of Non-Government Organization.
- c) Give details of expenses of Non-Government Organization.

5. Write short notes **any two** of the following.

- a) Concept of Voluntary work
  - b) Health related activities of voluntary organization
  - c) Documents required for NGO registration.
  - d) Role of voluntary organizations
-

मराठी रूपांतर

वेळ: ३ तास

गुण: १००

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) स्वयंसेवी संस्थेची संकल्पना स्पष्ट करा.
- ब) स्वयंसेवी संस्थेच्या प्रकारांचे वर्णन करा.
- क) स्वयंसेवी क्षेत्राच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतातील स्वयंसेवी क्षेत्राचा उगम आणि विकास विशद करा.
- ब) ग्रामीण विकासात स्वयंसेवी संस्थांचे महत्व विशद करा.
- क) स्वयंसेवी संस्थांच्या व्यवस्थापनाची तत्वे सांगा.

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) स्वयंसेवी संस्थांपुढील प्रमुख समस्या सांगा.
- ब) स्वयंसेवी संस्थांच्या विविध उपक्रमांचे परीक्षण करा.
- क) 'अशासकीय संस्थेत लोकांच्या सहभागाची गरज' यावर चर्चा करा.

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) अशासकीय संस्थेच्या नोंदणी प्रक्रियेचा आढावा घ्या.
- ब) अशासकीय संस्थांची उत्पन्नाची साधने सांगा.
- क) अशासकीय संस्थांच्या खर्चाच्या बाबी तपशील द्या.

५. खालीलपैकी कोणतेही दोहोंवर टिपा लिहा.

- अ) स्वयंसेवी कार्याची संकल्पना
- ब) स्वयंसेवी संस्थांचे आरोग्य विषयक उपक्रम
- क) संस्था नोंदणीसाठी आवश्यक कागदपत्र
- ड) स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका